

Talousarvion toteutuminen 30.4.2023

Khall 12.06.2023 § 175
66/02.02.02/2023

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Valtiovarainministeriön talouskatsauksen mukaan odotukset maailmantalouden kasvusta ovat kohentuneet, kun energian hinnat ovat laskeneet ja Kiinan koronarajoitusten poistaminen on sujunut odotettua paremmin. Samaan aikaan kuitenkin inflaation hidastuminen on ollut ennakoitua hitaampaa, ja keskuspankit ovat nostaneet ohjauskorkoja nopeaan tahtiin. Korkeiden nousulla on ollut talouskasvua hidastava vaikutus. Se on näkynyt varsinkin asuntomarkkinoilla ja rakentamisessa. Asuntojen hinnat ovat laskeneet ja asuntorakentaminen vähentynyt monissa maissa, niin myös Suomessa.

Julkisyhteisöjen alijäämä supistui edelleen vuonna 2022 ja se asettui koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Julkisen talouden tasapainottumista edistivät vahva verotulojen kasvu sekä monien päätösperäisten toimien päättyminen. Julkisen talouden vahvistuminen jää väliaikaiseksi. Talous ei kasva vuonna 2023, työllisyys supistuu, korot ovat nousseet ja inflaatio alkaa nyt välittyä julkisiin menoihin. Kaiken tämän seurauksena julkisen talouden rahoitusasema alkaa heikentyä. Lisäksi monet päätösperäiset toimet heikentävät julkista taloutta: näistä merkittävimpiä ovat Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt lukuisat varautumistoimet. Lisäksi suhdanteiden taustalla julkista taloutta heikentää rakenteellisesti väestön ikääntyminen.

Hyvinvointialueuudistus muutti kuntien toiminnallista ja taloudellista toimintakenttää merkittävästi. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Uudistuksesta aiheutui suuria muutoksia myös kuntien verotulo- ja valtionosuuskertymiin. Lisäksi hyvinvointialue sekä alueen kunnat perustivat PPE Köökki Oy:n, jonka tehtävänä on tuottaa ateria- ja puhtauspalveluita alueen kunnille 1.1.2023 alkaen.

Valtiovarainministeriön talouskatsauksessa esille tuodut asiat ovat nähtävissä myös Pyhjärven kaupungin taloudessa, mutta osaltaan näitä asioita huomioitiin jo vuoden 2023 talousarviovalmistelussa. Pyhjärven kaupungin menot ja tulot 1.1. – 30.4.2023 ovat toteutuneet pääsääntöisesti vuoden 2023 talousarviossa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Pyhjärven kaupungin kunnallisveron tuotto perustuu 9,11 (v. 2022: 21,75) veroprosenttiin. Vuodelle 2023 kunnallisveron tuotoksi on budjetoitu 7,4 (v. 2022: 14,8) miljoonaa euroa. Alkuvuoden toteutuma kunnallisverotulojen osalta on 3,8 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2023 yhteisöveron tuotoksi on budjetoitu 1,5 miljoonaa euroa. Alkuvuoden toteutuma yhteisöverotulojen osalta on 1,0 miljoonaa euroa.

Verotulojen toteutuma 30.4.2023 oli yhteensä 4.878.844 euroa, joka on 46,6 % kuluvan vuoden talousarviosta.

Valtionosuuksien toteutuma 30.4.2023 oli yhteensä 674.472 euroa, joka on 34,5 % kuluvan vuoden talousarviosta.

Pyhäjärven kaupungin ulkoiset toimintatuotot olivat vuoden 2023 ensimmäisellä kolmanneksella 1.353.696 euroa, joka on 39,6 % budjetoidusta. Toimintakulut toteutuivat toimialueiden osalta suunnitelman mukaan. Ulkoiset toimintakulut 30.4.2023 olivat 5.980.432 euroa, joka on 34,6 % budjetoidusta.

Talousarviota 2023 laadittaessa vuosikatetavoite oli -1.688.900 euroa. Huhtikuun lopun toteutumatietojen mukainen vuosikate oli 858.552 euroa. Vuosikatteen kehitykseen on vaikuttanut yhtenä osana verotulojen positiivinen kehitys.

Kaupungin varainhoidon tavoitteena on ollut pitkällä aikavälillä (5 – 10 vuotta) saavuttaa keskimäärin 5 %:n tuotto vuosittain. Sijoitussalkkujen markkina-arvot huhtikuun lopussa olivat Evli 5.646.501 euroa (31.12.2022 Evli 5.496.088 euroa) sekä Nordea 4.820.547 euroa (31.12.2022 Nordea 4.662.423 euroa).

Investointien toteutuminen talousarvioon verrattuna huhtikuun lopussa oli 6,1 %.

Lainakanta 30.4.2023 oli 5.880 euroa/asukas (30.4.2022: 6.131 euroa / asukas). Talousarviolainaa ei ole nostettu vielä vuoden 2023 aikana. Vuoden alkupuolella Pyhäjärven kaupunki on käyttänyt maksuvalmiuden turvaamiseen lyhytaikaista lainaa.

Väestötietojärjestelmän rekisterin mukainen asukasluku maaliskuun lopussa oli 4.802 asukasta. Vuoden lopun tilanteeseen verrattuna vähennystä on 26 asukasta (31.12.2022 asukasluku 4.828).

Työttömyysaste huhtikuun lopussa oli 12,3 % (30.4.2022 työttömyysaste oli 11,1 %). Huhtikuun lopussa työttömiä työnhakijoista oli 227 henkilöä.

Talouksausta varten on pyydetty toimialueita sekä tytäryhtiötä raportoimaan asioista, jos tilikauden tässä raportointivaiheessa on huomattavissa taloudellisia ja tavoitteellisia poikkeamia kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon ja tavoitteisiin nähden.

Elokuun lopun tilanteesta annetaan laajempi osavuosikatsaus.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää talousarvion toteutumisen 30.4.2023 tiedoksi kaupunginvaltuustolle kokoukseen 20.6.2023.

Päätös

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä esitteli talousarvion toteutumisen 30.4.2023 kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.